

Sygn. akt I C 1668/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Łęborku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Laskowski
Protokolant:	Justyna Szumańska

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2016 r. w Łęborku

sprawy z powództwa P. H.

przeciwko S. K. i M. K.

o zapłatę

1. oddala powództwo;
2. zasądza od powoda P. H. solidarnie na rzecz pozwanych S. K. i M. K. kwotę 2.217,00 (dwa tysiące dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazuje ściągnąć od powoda P. H. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Łęborku kwotę 1.378,70 (tysiąc trzysta siedemdziesiąt osiem 70/100) złotych tytułem wydatków w sprawie.

Sygn. akt I C 1668/13

UZASADNIENIE

Powód P. H. (reprez. przez profesjonalnego pełnomocnika) wniósł w pozwie o zasądzenie (solidarnie) od S. K. i M. K. kwoty 8.826,40 złotych (brutto) wraz ze stosownymi odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu opisał, że w dniu 03.01.2013 roku zawarł z ww. osobami umowę dot. wykonania prac remontowo – budowlanych w ich lokalu mieszkalnym za ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości 12.000,00 złotych (wymiana i obróbka sześciu par drzwi wewnętrznych, wykonanie: szafy w zabudowie, obudowy łóżka, szafek nocnych, a także zakup i pełen montaż paneli podłogowych w sypialni oraz zwrot kosztów dojazdów). Wskazał przy tym, że dotychczas wypłacono mu jedynie kwotę 8.000,00 złotych, zaś na dochodzoną pozwem kwotę składa się dodatkowo wynagrodzenie (w wysokości 3.580,00 zł netto) za wykonane prace dodatkowe (tj. zakup farb, a następnie malowanie ścian w przedpokoju i sypialni, zakup i montaż lustra w sypialni, uzupełnienie ubytków glazury w łazience oraz zakup i położenie terakoty w toalecie). Dodał, że ostatecznie nie doszło do odbioru opisanych prac, nie wypłacono mu pełnego wynagrodzenia nawet po wystawieniu faktury, a następnie bezpodstawnie zażądano usunięcia wad dzieła i bezskutecznie próbowano wypowiedzieć umowę.

Pozwani S. K. i M. K. (reprez. przez profesjonalnego pełnomocnika) w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu potwierdzili sam fakt ustnego zawarcia umowy opisanej w pozwie, a także wysokość umówionego wynagrodzenia (12.000,00 zł) i dotychczas wypłaconą wykonawcy kwotę (łącznie: 8.000,00 zł), jednakże zakwestionowali pierwotny zakres wymienionej umowy (miała ona bowiem od

początku obejmować: wymianę i obróbkę estetyczną sześciu par drzwi wewnętrznych, pełen montaż i olistwowanie paneli podłogowych w sypialni, zakup farb i malowanie ścian oraz sufitu w sypialni, zakup materiałów i montaż zabudowy garderoby w sypialni, wykonanie i montaż dwóch stolików nocnych w sypialni, wykonanie i montaż zabudowy łóżka w sypialni, zakup i montaż lustra w sypialni oraz położenie fototapety). Wskazywano też, że nigdy nie rozszerzano zakresu umowy, a wykonawca nie zgłaszał żadnych uwag do stanu lokalu. Jednocześnie argumentowano, że nie doszło do odbioru wykonanych prac, gdyż wykonawca nie usunął w terminie wad tychże i nie rozliczył ich prawidłowo. Z tego powodu ostatecznie odmówiono zapłaty całości wynagrodzenia i odstąpiono od umowy - z uwagi na liczne, poważne i widoczne wady dzieła oraz powstałe w lokalu uszkodzenia /vide: k. 32-40/. Jednocześnie zgłoszono (początkowo ogólnie i nie-wprost – vide: k. 40, a potem już jednoznacznie i po doprecyzowaniu w oparciu o sporządzone przez biegłego sądowego opinie w sprawie – vide: k. 187-189 oraz oświadczenie pełnom. Pozwanych na k. 301v-302) zarzut potrącenia (obejmujący oświadczenie) kwoty odszkodowania (dot. następstw usterek prac skutkujących koniecznością napraw) z dochodzonym roszczeniem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. H. (przyjmujący zamówienie jako przedsiębiorca usługowo-budowlany) – w ramach zawartej w dniu 03.01.2013 roku (ustnej) umowy (o dzieło) – realizował dla S. K. i M. K. (zamawiający) szereg prac remontowo - budowlanych w obrębie ich lokalu mieszkalnego położonego w G. (tu: wymiana i obróbka estetyczna sześciu par drzwi wewnętrznych, pełen montaż i olistwowanie paneli podłogowych w sypialni, zakup farb i malowanie ścian oraz sufitu w sypialni, zakup materiałów i montaż zabudowy garderoby w sypialni, wykonanie i montaż dwóch stolików nocnych w sypialni, wykonanie i montaż zabudowy łóżka w sypialni, zakup i montaż lustra w sypialni oraz położenie fototapety).

/ **częściowo bezsporne, dowód:** częściowo dokumentacja na k. 8-23, zdjęcia, stenogramy, CD na k.: 47-56 i 61, zeznania świadków: P. N. k. 79-80, K. H. k. 85-86, A. R. k. 86-86v, przesłuchanie Powoda k. 92-94, przesłuchanie Pozwanych 95-97/

Całkowite wynagrodzenie za opisane wyżej prace ustalono (ryczałtowo) na kwotę 12.000,00 złotych. Przy tym dotychczas na rzecz P. H. wypłacono łącznie kwotę 8.000,00 złotych.

/ **częściowo bezsporne, dowód:** częściowo dokumentacja na k. 20-23, częściowo zeznania świadków: P. N. k. 79-80 i K. H. k. 85-86, zeznania świadka A. R. k. 86-86v, częściowo przesłuchanie Powoda k. 92-94, przesłuchanie Pozwanych 95-97/

Z uwagi na liczne, w istotnej części bardzo poważne i trudno usuwalne bądź nieusuwalne usterki wykonawcze i materiałowe ww. robót (skutkujące koniecznością kosztownych napraw i korekt – tu vide: lista stwierdzonych uchybień/wad wraz z szacowaniem na k.: 251-263) S. K. i M. K. ostatecznie – tj. po wezwaniu i wyznaczeniu wykonawcy stosownego terminu na usunięcie wad /vide: k.: 12-17/ – skutecznie odstąpili od opisanej powyżej umowy remontowej /vide: k. 18; w toku postępowania zgłosili ponadto stosowne oświadczenie i zarzut potrącenia należnego im odszkodowania kontraktowego na kwotę łącznie 9.884,07 złotych z wierzytelnością dochodzoną pozwem – tu vide: k.: 40, 187-189 oraz 301v-302 - wobec obliczeń zawartych w opinii biegłego sądowego na k. 255-256).

/ **dowód:** dokumentacja na k. 12-23 (korespondencja, oświadczenie o odstąpieniu od umowy), opinia biegłego sądowego z zakresu oceny i szacowania prac ogólnobudowlanych k. 138-172 wraz z opinią uzupełniającą dot. kosztów napraw i usunięcia usterek k. 249-272, a także ustne wyjaśnienia biegłego do opinii k. 225v-227, częściowo zeznania świadków: P. N. k. 79-80 i K. H. k. 85-86, zeznania świadka A. R. k. 86-86v, a także częściowo przesłuchanie Powoda k. 92-94, przesłuchanie Pozwanych 95-97/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jedynie dla klarowności wyводу należy tutaj wskazać, iż opisana w pozwie umowa łącząca Strony była w sposób oczywisty umową o dzieło (zdefiniowaną w art. 627 kc; zawartą w dopuszczalnej formie ustnej). Dotyczyła ona bowiem odpłatnego remontu lokalu mieszkalnego należącego do Pozwanych, gdzie ogólny zakres tegoż został w istocie przez Strony zgodnie opisany (wymiana i obróbka estetyczna sześciu par drzwi wewnętrznych, pełen montaż i olistwowanie paneli podłogowych w sypialni, zakup farb i malowanie ścian oraz sufitu w sypialni, zakup materiałów i montaż zabudowy garderoby w sypialni, wykonanie i montaż dwóch stolików nocnych w sypialni, wykonanie i montaż zabudowy łóżka w sypialni, zakup i montaż lustra w sypialni oraz położenie fototapety – tu vide: jednoznaczne i spójne, a przez to wiarygodne w tym konkretnym zakresie zeznania świadków: P. N. k. 79-80, K. H. k. 85-86, A. R. k. 86-86v, a także przesłuchanie Powoda k. 92-94, przesłuchanie Pozwanych 95-97 oraz częściowo dokumentacja na k. 8-23, zdjęcia, stenogramy i CD na k.: 47-56 i 61/.

Jednocześnie Strony pozostawały w sporze m.in. co do ostatecznego rodzaju i kwoty wynagrodzenia z ww. prace, albowiem Powód określał część z nich jako „dodatkowe”, potwierdzając przy tym wprost ustalenia dot. wynagrodzenia ryczałtowego (12.000,00 zł) i jego częściowej zapłaty (8.000,00 zł) /vide: k. 3/.

W ocenie Sądu, brak było przekonujących podstaw i dowodów dla uznania, aby pierwotnie określone wynagrodzenie ryczałtowe zostało zmodyfikowane wobec rzekomego „rozszerzenia” zakresu prac. Okoliczności tej nie potwierdziły bowiem ani jednostronnie sporządzania przez Powoda dokumentacja /vide: k. 9-11/ ani też zeznania świadków przez niego powołanych /tu vide: nieprecyzyjne i niejednoznaczne, ogólnikowe, a przez to niewiarygodne w tym zakresie zeznania świadków: P. N. k. 79-80 i K. H. k. 85-86 – wskazujących ponadto na Powoda jako wyłączne źródło ich wiedzy o treści umowy, a nadto wskazania świadka A. R. k. 86-86v oraz zdjęcia, stenogramy i CD na k.: 47-56 i 61/. Przyjął zatem należało, iż za całość wskazywanych prac Powód otrzymać miał pierwotnie ryczałtowo określoną kwotę 12.000,00 złotych /dodatkowo vide: zapis rozmów z k. 47-50 – Strony potwierdziły treść tychże – vide: oświadczenia na k. 86/.

Art. 627 kc stanowi, że przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia (w zakresie obowiązków kontrahentów - vide także: regulacje ogólne z art. 353 i n. kc). Z kolei - zgodnie z treścią art. 636 § 1 kc - jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie. Ponadto, w myśl art. 637 § 1 i § 2 kc (obowiązującego w dacie zawarcia umowy opisanej w pozwie), jeżeli dzieło ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym celu przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy. Przyjmujący może odmówić naprawy, gdyby wymagała nadmiernych kosztów. Gdy jednak wady usunąć się nie dadzą albo gdy z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne; jeżeli wady nie są istotne, zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy wypadku, gdy przyjmujący zamówienie nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego.

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę przesłanki z cytowanego art. 637 § 2 kc, doszło tutaj do skutecznego odstąpienia przez Pozwanych od opisywanej w pozwie umowy z 2013 roku - z uwagi na istotność wad ujawnionych w toku remontu i już po nim (przy czym procedura prowadząca ostatecznie do tegoż odstąpienia znajdowała podstawy dodatkowo na gruncie art. 636 § 1 kc - vide także: dokumentacja na k. 12-16). Tym samym powstał specyficzny stan tej „niezawarcia” (ex tunc; vide także znajdujące tu zastosowanie wobec milczenia norm szczególnych dot. umowy o dzieło: ogólna regulacja art. 395 § 2 kc - co do skutków odstąpienia oraz art. 494 § 1 kc – co do uprawnień odszkodowawczych przewidzianych dla odstępującego, tj.: „strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania). Odnosząc się w tym miejscu do kryterium wad istotnych (tj. uzasadniających odstąpienie od umowy) podkreślić należy, że Sąd – ustalając zaistnienie takowych - oparł się w tym zakresie na wywodach i wnioskach

zawartych w jednoznacznych, merytorycznych, wyczerpujących, spójnych i przez to wiarygodnych opiniach biegłego sądowego z zakresu oceny i szacowania prac ogólnobudowlanych, który zarówno wycenił dotychczas wykonane przez Powoda prace (kwota: 11.180,74 zł bez materiałów częściowo dostarczonych przez Pozwanych; pierwotnie jednak bez uwzględnienia obniżenia wartości prac z uwagi na występowanie licznych usterek zarówno technicznych/wykonawczych, jak i estetycznych – tu vide: opinia zasadnicza k. 138-172, a także pismo Biegłego na k. 199-200), jak i określił, szczegółowo opisał, sklasyfikował i oszacował znaczący rozmiar wad/nieprawidłowości robót remontowych oraz wyliczył koszt usunięcia (napraw) tychże (kwota: 9.884,07 złotych – vide: opinia uzupełniająca k. 249-272, a także ustne wyjaśnienia biegłego do opinii k. 225v-227). Analiza stwierdzeń i wniosków zaprezentowanych we wskazanych wyżej opiniach prowadziła do jednoznacznej konstatacji, iż jakość wykonanych przez Powoda prac była w większości relatywnie niska lub rażąco niska, nie zachowano w ich toku zasad prawidłowej techniki budowlanej (montażowej), a uszkodzeń i strat można było z pewnością uniknąć prowadząc remont w sposób rzetelny i profesjonalny (wszak Powód działał jako wyspecjalizowany przedsiębiorca; tu vide dodatkowo: materiał zdjęciowy z k. 61 ilustrujący jakość prac w zakresie mebli, glazury, wykończeń drzwi oraz ustne wyjaśnienia biegłego do opinii k. 225v-227).

Zasadnym okazał się przy tym zarzut potrącenia zgłoszony przez Pozwanych w toku procesu /tu vide: stosowne regulacje z art. 498 i n. kc/. Biorąc pod uwagę wskazywaną przez nich kwotę odszkodowawczą będącą w istocie rodzajem pasywów związanych z nieuniknionymi kosztami napraw i poprawek wykonawczo - montażowych (tj. 9.884,07 złotych wynikające z opinia uzupełniającej biegłego sądowego – vide: k. 249-272) uznać należało, iż dochodzona pozwem wierzytelność uległa umorzeniu (przy wyraźnym zastrzeżeniu, iż roszczenie byłoby w rzeczywistości zasadne max. do wysokości 4.000,00 zł jako brakującej kwoty ryczałtowego wynagrodzenia, zaś w pozostałym zakresie podlegałoby oddaleniu jako nieudowodnione; nie sposób pominąć także stwierdzenia Biegłego zawartego w piśmie na k. 200 pkt 2, które dawało powody do uznania, że faktycznie należne powodowi wynagrodzenie oscylowałoby ostatecznie w okolicach dotychczas wypłaconych zaliczek).

Jedynie na marginesie warto tu wskazać, iż nawet w przypadku przyjęcia poglądu o nieskuteczności (nieważności) odstąpienia przez Pozwanych od umowy doszłoby z kolei do sytuacji braku wymagalności dochodzonego roszczenia, albowiem opisana w pozwie umowa nie została w całości poprawnie wykonana, zaś zaistniałe i stwierdzone przez Biegłego wady /vide supra/ miały ponad wszelką wątpliwość charakter technicznie istotny (tzn. uniemożliwiały one normalne użytkowanie wyposażenia lokalu i przedmiotów objętych umową). Roszczenie byłoby więc przedwczesne, gdyż jeszcze niewymagalne (do samego momentu orzekania; przy tym Powód nie zaoferował materiału dowodowego potwierdzającego np. fakt rzeczywistego odbioru prac przez Pozwanych), albowiem momentem zaistnienia takowej wymagalności byłaby dopiero chwila, w której można mówić o rzeczywistym oddaniu dzieła zasadniczo zgodnego z umową /tu vide: art. 642 § 1 i 2 kc, art. 643 kc oraz w pełni adekwatne do ustalonego stanu faktycznego tezy zawarte w orzeczeniach SN w sprawach: II CSK 213/2011 oraz I CKN 520/97/.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł, jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu (poniesionych bezpośrednio przez Strony) orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc – zasądzając je od przegrywającego Powoda solidarnie (z uwagi na charakter więzi majątkowej) na rzecz Pozwanych (tj. koszty zaliczki – vide: k. 104 oraz profesjonalnego pełnomocnika). Jednocześnie – na podstawie art. 113 ust. 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r. Nr 90 poz. 594 – tekst jednolity) - postanowiono o ściągnięciu od Powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Lęborku kwoty wydatków poniesionych tymczasowo w związku z opiniowaniem w sprawie (uwzględniając uiszczoną zaliczkę – k. 128; nadto vide: k.: 177, 230 i 276).